

naar disse to ere enige, saa kan Statens Tilsyn Intet foretage. Det er en anden Vej, ad hvilken man kan gaa for at ophæve Skolekommissionen eller for at ophæve den Stilling, som denne, efter hvad der blev vedtaget i Loven af 1867, skulde have; thi Meningen var visseelig ikke den, at Skolekommissionen skulde være et Udvalg af Sogneraadet. Nei, Meningen var den, at man vilde gjøre Statens Tilsyn med Skolevæsenet gjældende paa en virkelig fylldig Maade paa det nederste Trin, i selve Sognene, og dette Tilsyn var da igjen undergivet et Overtilsyn, et rent statsligt Overtilsyn, nemlig af Skoledirektionen. Det er den Feil, hvori man vilde indvillige sig ved at betragte Skolekommissionen blot som et Udvalg af Sogneraadet, at man da over Sogneraadet vilde faa en overordnet Myndighed, som udelukkende var en Statsmyndighed, og jeg tror derfor, at det netop af Hensyn til Sogneraadets hele Stilling er vigtigt, at der paa dette Omraade, hvor der ifølge Loven ikke tilkommer det den fulde Raadighed, er en særlig Myndighed, som staar i det Forhold til Statsmyndigheden, hvort den kommunale Myndighed ikke bør staa. Jeg skal stemme for de foreliggende Vædringsforslag, fordi jeg tror, at man derved kommer den Tanke, som er udtrykt i Loven af 1867, nærmere; jeg tror virkelig, at man ved at vedtage disse Vædringsforslag, faar den Mening lagt i Loven af 1867, som den virkelig har. Men naaget jeg saaledes vil stemme for disse Vædringsforslag, saa vil jeg dog tilsidst stemme imod Loven, fordi jeg anser det for at være et Indgreb fra Lovgivningsmagtens Side i den kommunale Frihed, som Loven engang har tilstaaet, at man vil paatvinge en Ordning paa dette Omraade, som det ganske vist var Lovens Mening skulde træffes af Kommunerne selv. Det forekommer mig at være i høj Grad uheldigt, naar Kommunerne, hvergang Stridspørgsmaal opstaa, søge hen enten til Ministerierne eller til Lovgivningsmagten for at faa saadanne Spørgsmaal afgjorte, som meget vel kunde ordnes ved den Myndighed, Kommunerne have, og det paa en nogenlunde forligelig Maade gennem de Mænd, der have Kommunens Anliggender at bestyre.

W. Peterfen: Naar den ærede 3die Landsthingsmand for 4de Kred (S. Andersen) sammenlignede Skolekommissionerne med de Udvalg, som Sogneraadene nedsatte for at undersøge Veiforholdene, saa maa jeg dertil bemærke, at jeg dog virkelig ikke tror, at det gaar an at anstille en saadan Sammenligning. Det er jo nemlig ganske vist, at der er en himmelvid Forskel inellem Vej og Skoleforhold. Ved Veiforholdene gjælder det jo ene og alene om materielle Interesser, og det er derfor vistnok aldeles i sin Orden, at de ene og alene sortere under Sogneraadene, saaledes at Afgjørelsen af de vigtigere Spørgsmaal, der dog ogsaa ere rent materielle, henhører under Amtsraadene, som have Overtilsynet med Veivæsenet. Hvad Skolevæsenet derimod angaar, da har det jo to Sider; en materiel og en aandelig. Og det er nu ganske vist, at der gaar den Tanke igjennem Landkommunallovens Bestemmelser om disse Forhold, at man hverken kan eller bør overdrage Omsorgen for den aandelige Side, som Skolevæsenet har, alene til Sogneraadene. Med al Agtelse for Sogneraadenes Medlemmer, saa tror jeg dog ogsaa nok, at man kan ønske, at der maa blive taget noget mere Hensyn til andre Interesser ved Skoleforholdenes Ordning, end der altid vilde blive taget, naar disse ene og alene skulde afgjøres af Sogneraadene. Derfor var det jo ogsaa, at den Bestemmelse kom ind i Landkommunalloven som et Kompromis, men vistnok som et ret heldigt Kompromis, at Sognepræsten skulde være født Medlem af Skolekommissionen. Det ligger jo nemlig dog temmelig nær, at han, saavidt det staar til ham, og naar han da ikke møder en aldeles overveiende Modstand, vil gjøre, hvad han kan, for at føre Skolevæsenets Sag fremad saa godt som muligt. — Saaledes som det nærværende Lovforslag for Tiden foreligger uden de dertil stillede Vædringsforslag, vilde det nu tilvisse føre Skolekommissionen hen til ene og alene at blive et Udvalg af Sogneraadet, saaledes at dette kom til at kunne gjøre og lade i disse Forhold næsten, som det vilde, idet Alt blev overladt ene og alene til dets Bestemmelse. De